

دانشگاه الزهرا(س)

دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

گرایش فیزیولوژی ورزش

عنوان

تعیین اعتبار معادلات بدون فعالیت ورزشی در برآورده $VO_{2\text{max}}$ در مقایسه

با دستگاه گاز آنالایزر در زنان فعال

اساتید راهنما

دکتر حمید آقا علی نژاد

دکتر افسانه شمشکی

دانشجو

نسرين دلاوري

1388 اسفند

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

کلیه دستاوردهای ناشی از تحقیق فوق

متعلق به

دانشگاه الزهراء (س) است.

دانشگاه الزهرا(س)

دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

گرایش فیزیولوژی ورزش

عنوان

تعیین اعتبار معادلات بدون فعالیت ورزشی در برآورد $\text{VO}_{2\text{max}}$ در مقایسه

با دستگاه گاز آنالایزر در زنان فعال

اساتید راهنمای:

دکتر حمید آقا علی نژاد

دکتر افسانه شمشکی

دانشجو

نسرين دلاوري

۱۳۸۸

بایگام وجودم تقدیم به:

پ در و مادر عزیزم

که هیچگاه در پناهشان تهاب نبودم و دعای خیرشان را گلشای

موقعیت‌های من بوده و هست.

از بزرگواران گرأتقدیر

جناب آقای دکتر حمید آقا علی نژاد
سرکار خانم دکتر شمسکی

تمامی اساتید گرأتقدیرم در طول دوران تحصیل

جناب آقای دکتر آیدین نظری

پاسکنذارم

چکیده

اندازه‌گیری $\text{VO}_{2\text{max}}$ به روش تجزیه‌ی گازهای تنفسی زمان‌گیر و گاهی نیازمند مراقبت‌های پزشکی می‌باشد که این روش را برای اندازه‌گیری در گروههای بزرگ و اندازه‌گیری‌های با اهمیت کمتر مناسب می‌کند. با وجود تنوع روش‌های اندازه‌گیری با تجزیه‌ی گازهای تنفسی، تعدادی از مطالعات جدید روش‌های اقتصادی‌تری را برای اندازه‌گیری غیر مستقیم $\text{VO}_{2\text{max}}$ بدون فعالیت بدنی مانند پرسشنامه و مولفه‌های آنتروپومتریک به کار گرفته‌اند، اگرچه روش‌های برآورده نیاز به دقت بالایی دارند. اما در مقابل استفاده از روش‌های مستقیم ارزیابی عملکرد قلبی تنفسی در مطالعات عمومی پر هزینه، نیازمند تکنولوژی پیشرفته و زمان‌گیر است. این واقعیت به کارگیری روش‌های آسان را متدالو کرده است، تا جایی که مدل‌های رگرسیون ترکیبی برای پیشگویی عملکرد قلبی تنفسی جایگزین آزمون‌های بیشینه و زیر بیشینه ورزشی شده‌اند. این دسته از روش‌ها به دلیل سادگی، ارزانی و کاربری آسان، برای تعیین عملکرد قلبی تنفسی به عنوان متغیر مهم در مطالعات عمومی به ویژه در پژوهش‌های زیر ساختی مناسب هستند. بنابراین هدف پژوهش حاضر تعیین اعتبار معادلات بدون فعالیت ورزشی منتخب در تعیین ظرفیت قلبی تنفسی بود. به همین منظور ۲۸ دانش آموز دختر هنرستان تربیت بدنی تهران با دامنه سنی ۱۵-۱۹ سال به عنوان آزمودنی‌های پژوهش به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند.

پیش از اجرای آزمون، مشخصات بدنی آزمودنی‌ها شامل سن، قد و توده بدن اندازه‌گیری و ثبت شد. هم چنین با استفاده از پرسشنامه فعالیت بدنی و فعالیت اوقات فراغت میزان فعالیت بدنی و فعالیت اوقات فراغت آن‌ها مورد ارزیابی قرار گرفت. در مرحله بعد، آزمودنی‌ها به ترتیب در روزهای مشخص شده به مرکز سنجش قابلیت‌های جسمانی آکادمی ملی المپیک

مراجعه کردند و **VO_{2max}** آن ها به روش مستقیم باستفاده از دستگاه تجزیه گازهای تنفسی اندازه گیری شد. برای تعیین طبیعی بودن متغیرها و همچنین **VO_{2max}** های به دست آمده از تجزیه گازهای تنفسی و معادلات بدون فعالیت ورزشی از آزمون کولموگرف - اسمرینوف استفاده شد. برای تعیین همبستگی **VO_{2max}** حاصل از تجزیه گازهای تنفسی و **VO_{2max}** برآورد شده از معادلات بدون فعالیت ورزشی از روش همبستگی پرسون استفاده شد.

نتایج نشان می داد:

- بین **VO_{2max}** برآورد شده از معادله ۱ بر اساس سن، جنسیت و فعالیت بدنی اوقات

فراغت و **VO_{2max}** حاصل از تجزیه گازهای تنفسی همبستگی معناداری وجود داشت

$$. (P = 0.009, r^2 = 0.2342, r = 0.484)$$

- بین **VO_{2max}** برآورد شده از معادله ۲ بر اساس سن، جنسیت، قد و توده‌ی بدن و

VO_{2max} حاصل از تجزیه گازهای تنفسی همبستگی معناداری وجود داشت

$$. (P = 0.002, r^2 = 0.3025, r = 0.550)$$

- بین **VO_{2max}** برآورد شده از معادله ۳ بر اساس سن، **BMI** و میزان فعالیت بدنی و

VO_{2max} حاصل از تجزیه گازهای تنفسی همبستگی معناداری وجود داشت

$$. (P = 0.009, r^2 = 0.2361, r = 0.486)$$

آنچه از بررسی های انجام شده قبلی و اندازه گیری های پژوهش حاضر حاصل شد بیانگر

این است که در جامعه آماری مورد مطالعه معادلات بدون فعالیت ورزشی برای برآورد

VO_{2max} مناسب می باشند. با این حال، به نظر می رسد از بین ۳ معادله مورد مطالعه،

معادله ۲ معادله مناسب تری برای برآورد **VO_{2max}** دختران ۱۵-۱۹ ساله فعال می باشد.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
۱ مقدمه و معرفی	
۱ مقدمه	۱-۱
۲ بیان مساله	۲-۱
۳ ضرورت و اهمیت پژوهش	۳-۱
۵ اهداف پژوهش	۴-۱
۵ فرضیه‌های پژوهش	۵-۱
۶ روش شناسی پژوهش	۶-۱
۶ جامعه آماری پژوهش	۷-۱
۶ نمونه آماری پژوهش	۱-۶-۱
۶ قلمرو پژوهش	۲-۶-۱
۶ محدودیت‌های پژوهش	۷-۱
۶ پیش فرض‌های پژوهش	۸-۱
۷ تعریف واژه‌ها	۹-۱
۷ اعتباریابی	۱-۹-۱
۷ تجزیه‌ی گازهای تنفسی	۲-۹-۱
۷ توده‌ی بدن	۳-۹-۱
۷ جنسیت	۴-۹-۱
۸ حداکثر اکسیژن مصرفی	۵-۹-۱
۸ دختران فعال	۶-۹-۱
۸ سن	۷-۹-۱
۸ شاخص توده‌ی بدن	۸-۹-۱
۸ فعالیت بدنی اوقات فراغت	۹-۹-۱
۹ قد	۱۰-۹-۱
۹ معادله بدون فعالیت ورزشی	۱۱-۹-۱
۹ میزان فعالیت بدنی	۱۲-۹-۱

۲ مروری بر پیشینه پژوهش

۱۰..... مقدمه	۱-۲
۱۰..... بخش اول: مبانی نظری پژوهش	۲-۲
۱۰..... حداکثر اکسیژن مصرفی	۱-۲-۲
۱۱..... نقش و اهمیت $VO_{2\max}$ در ورزش	۲-۲-۲
۱۲..... عوامل موثر بر توان هوایی	۳-۲-۲
۱۳..... وراثت	۱-۳-۲-۲
۱۴..... سن	۲-۳-۲-۲
۱۴..... جنسیت	۳-۳-۲-۲
۱۵..... ویژگی تمرین	۴-۳-۲-۲
۱۶..... ترکیب بدنی	۵-۳-۲-۲
۱۷..... محیط سرد و گرم	۶-۳-۲-۲
۱۷..... ارتفاع	۷-۳-۲-۲
۱۸..... میزان آمادگی اولیه	۸-۳-۲-۲
۱۸..... فعالیت بدنی عادتی	۹-۳-۲-۲
۱۹..... بیماری ها	۱۰-۳-۲-۲
۱۹..... برون ده قلبی، ضربان قلب	۱۱-۳-۲-۲
۱۹..... درصد تارهای عضلانی	۱۲-۳-۲-۲
۲۰..... گستردگی مویرگی	۱۳-۳-۲-۲
۲۰..... سایر عوامل	۱۴-۳-۲-۲
۲۰..... آزمون های اندازه گیری $VO_{2\max}$	۴-۲-۲
۲۲..... آزمون های سنجش $VO_{2\max}$ با استفاده از نوار گردان	۱-۴-۲-۲
۲۲..... آزمون های سنجش $VO_{2\max}$ با استفاده از چرخ کارسنج	۲-۴-۲-۲
۲۳..... آزمون های پله سنجش $VO_{2\max}$	۳-۴-۲-۲
۲۴..... آزمون های میدانی سنجش $VO_{2\max}$	۴-۴-۲-۲
۲۴..... برآورد $VO_{2\max}$ بدون فعالیت بدنی	۵-۴-۲-۲
۲۵..... مقایسه آزمون های سنجش $VO_{2\max}$	۵-۲-۲
۲۶..... بخش دوم: پیشینه پژوهش	۳-۲
۲۶..... پژوهش های داخل کشور	۱-۳-۲
۲۷..... پژوهش های خارج کشور	۲-۳-۲

۳ روش شناسی پژوهش

۳۷.....	روش پژوهش.....	۱-۳
۳۷.....	جامعه آماری.....	۲-۳
۳۷.....	نمونه آماری.....	۳-۳
۳۷.....	روش‌های آماری	۴-۳
۳۷.....	متغیرهای پژوهش.....	۵-۳
۳۷.....	وسایل و ابزار اندازه گیری متغیرهای پژوهش.....	۶-۳
۳۷.....	پرسشنامه‌ی مشخصات فردی.....	۱-۶-۳
۳۷.....	دستگاه تجزیه‌ی گازهای تنفسی.....	۲-۶-۳
۳۸.....	دستگاه اندازه گیری توده‌ی بدن.....	۳-۶-۳
۳۸	دستگاه قد سنج.....	۴-۶-۳
۳۸	فرم برآورد میزان فعالیت روزانه.....	۵-۶-۳
۳۸	معادلات بدون فعالیت ورزشی.....	۶-۶-۳
۳۸	روش جمع آوری اطلاعات.....	۷-۳
۳۸.....	اندازه گیری توده‌ی بدن.....	۱-۷-۳
۳۹.....	اندازه گیری قد.....	۲-۷-۳
۳۹.....	اندازه گیری $\text{VO}_{2\text{max}}$ با استفاده از دستگاه تجزیه‌ی گازهای.....	۳-۷-۳
۴۰	تجزیه و تحلیل آماری.....	۸-۳

۴ تجزیه و تحلیل

۴۱.....	مقدمه.....	۱-۴
۴۱.....	توصیف داده‌ها.....	۲-۴
۴۳.....	تحلیل داده‌ها.....	۳-۴
۴۳.....	آزمون فرضیه‌ها.....	۴-۴
۴۴.....	فرضیه اول.....	۱-۴-۴
۴۵.....	فرضیه دوم.....	۲-۴-۴
۴۶.....	فرضیه سوم.....	۳-۴-۴
۴۷.....	جمع بندی	۵-۴

بحث و نتیجه گیری ۵

۴۸.....	مقدمه.....	۱-۵
۴۸.....	چکیده.....	۲-۵
۵۰	بحث.....	۳-۵
۵۵.....	نتیجه گیری.....	۴-۵
۵۵.....	پیشنهادها.....	۵-۵
۵۵.....	پیشنهادهای کاربردی.....	۱-۵-۵
۵۶	پیشنهادهای پژوهشی.....	۲-۵-۵

منابع و مأخذ

۵۷.....	منابع فارسی.....
۶۰	منابع لاتین.....

فهرست جداول

جدول ۱-۴ مشخصات عمومی آزمودنی ها ۴۱
جدول ۲-۴ سنجیده شده با روش تجزیه گاز های تنفسی و معادلات برآورده بدن فعالیت ورزشی ۴۲
جدول ۳-۴ طبیعی بودن مشخصات عمومی افراد بر اساس آزمون کولموگراف اسمیرنوف ۴۳
جدول ۴-۴ طبیعی بودن $VO_{2\max}$ سنجیده شده با روش تجزیه گاز های تنفسی و معادلات برآورده بدن فعالیت ورزشی بر اساس آزمون کولموگراف اسمیرنوف ۴۳
جدول ۵-۴ همبستگی بین $VO_{2\max}$ حاصل از تجزیه گازهای تنفسی و معادله ۱ ..... ۴۴
جدول ۶-۴ همبستگی بین $VO_{2\max}$ حاصل از تجزیه گازهای تنفسی و معادله ۲ ..... ۴۵
جدول ۷-۴ همبستگی بین $VO_{2\max}$ حاصل از تجزیه گازهای تنفسی و معادله ۳ ..... ۴۶
جدول ۸-۴ جمع بندی یافته ها ۴۷

فهرست اشکال

شکل ۱-۴ خط برازش $VO_{2\max}$ حاصل از معادله ۱ و تجزیه گازهای تنفسی ۴۴
شکل ۲-۴ خط برازش $VO_{2\max}$ حاصل از معادله ۲ و تجزیه گازهای تنفسی ۴۵
شکل ۳-۴ خط برازش $VO_{2\max}$ حاصل از معادله ۳ و تجزیه گازهای تنفسی ۴۶

فصل اول

مقدمه و معرفی

۱-۱ مقدمه

بی شک آمادگی قلبی تنفسی یکی از عوامل اصلی و کلیدی وابسته به آمادگی جسمانی می باشد. فعالیت بدنی و آمادگی قلبی تنفسی ارتباط بسیار روشنی با یکدیگر دارند، به گونه ای که فعالیت بدنی تاثیر مهم و مثبتی بر آمادگی قلبی تنفسی دارد. اغلب دانشمندان دقیق ترین عامل اندازه گیری این قابلیت را در حداکثر اکسیژن مصرفی یا $\text{VO}_{2\text{max}}$ می دانند (۲۴ و ۷۰). آنان معتقدند $\text{VO}_{2\text{max}}$ به عنوان بهترین شاخص عینی آزمایشگاهی برای استقامت قلبی تنفسی، بیشترین مقدار اکسیژنی است که هنگام اجرای حداکثر فعالیت بدنی تا حد واماندگی مصرف می شود. اگر شدت فعالیت به نقطه ای فراتر از $\text{VO}_{2\text{max}}$ برسد، اکسیژن مصرفی یا به حالت کفه می رسد و یا اندکی کاهش می یابد (۳۰ و ۴۷). از آن جا که نیاز افراد به اکسیژن با اندازه هی بدنشان تغییر می کند، $\text{VO}_{2\text{max}}$ نیز به طور کلی در رابطه با توده هی بدن و در قالب میلی لیتر اکسیژن به ازای هر کیلوگرم از توده هی بدن در دقیقه $(\text{ml} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot \text{min}^{-1})$ (بیان می شود (۳۰).

بیشترین مقدار $\text{VO}_{2\text{max}}$ در مردان و زنانی به ثبت رسیده است که در مسابقات دو، شنا، دوچرخه سواری و اسکی صحراء نورده بلنده مدت شرکت داشته اند (۱۵). $\text{VO}_{2\text{max}}$ اطلاعات مهمی درباره هی ظرفیت دستگاه انرژی دراز مدت در اختیار می گذارد و دستیابی به $\text{VO}_{2\text{max}}$ مستلزم هماهنگی بین دستگاه های تهویه هی ریوی، قلبی عروقی و عصبی عضلانی است که این موضوع به $\text{VO}_{2\text{max}}$ چه از لحاظ فیزیولوژیک و چه از لحاظ سوخت و سازی معنای مهمی می دهد. از این رو، $\text{VO}_{2\text{max}}$ از جهات مختلف یکی از شاخص های اصلی در فیزیولوژی ورزشی به حساب می آید (۶۷).

۱-۲ بیان مسئله‌ی پژوهش

یکی از اجزای آمادگی جسمانی، استقامت قلبی تنفسی است. بنابراین هر نوع ارزیابی آمادگی جسمانی، باید شامل ارزیابی قلبی تنفسی هنگام فعالیت ورزشی و استراحت شود. فیزیولوژیست‌های ورزشی، معتبرترین شاخص ظرفیت عملکردی دستگاه قلبی تنفسی را اوج اکسیژن مصرفی یا $\text{VO}_{2 \text{ max}}$ که به طور مستقیم اندازه گیری می‌شود، معرفی می‌کنند (۳۲). آمادگی قلبی تنفسی عبارت است از قابلیت دستگاه گردش خون و تنفس برای هماهنگی با فعالیت مورد نظر و توانایی برگشت سریع به حالت اولیه پس از انجام کار. آمادگی مناسب دستگاه قلبی تنفسی ناشی از توانایی عضله‌ی قلب به همراه عروق خونی مناسب و عملکرد مطلوب ریه‌ها می‌باشد. آمادگی قلبی تنفسی که در برخی موارد استقامت قلبی تنفسی نیز نامیده می‌شود برای دوچرخه سواران، دوندگان و شناگران مسافت‌های بلند اهمیت زیادی دارد. از آن جا که انرژی مورد نیاز این گونه فعالیت‌ها از دستگاه هوایی تأمین می‌شود می‌توان به جای واژه‌ی آمادگی قلبی تنفسی، واژه‌ی آمادگی هوایی یا توان هوایی را نیز به کار برد (۳۰). مشخص شده که هرقدر میزان $\text{VO}_{2 \text{ max}}$ بالاتر باشد آمادگی هوایی نیز بالاتر است، از این رو این عامل یکی از شاخص‌های اساسی در حیطه‌های علوم ورزشی، قهرمانی و همگانی به حساب می‌آید.

دقیق ترین ارزیابی $\text{VO}_{2 \text{ max}}$ در آزمایشگاه تعیین $\text{VO}_{2 \text{ max}}$ به صورت مستقیم با استفاده از دستگاه‌های تجزیه‌ی گازهای تنفسی به هنگام اجرای یک فعالیت ورزشی شدید است. به دلیل این که استفاده از روش مستقیم برای تعیین $\text{VO}_{2 \text{ max}}$ اغلب بسیار پر هزینه است از روش‌های غیر مستقیم برای برآورد $\text{VO}_{2 \text{ max}}$ استفاده می‌شود (۸). از جمله این روش‌ها می‌توان به معادلات بدون فعالیت ورزشی اشاره کرد که $\text{VO}_{2 \text{ max}}$ را بر اساس پارامترهای مختلف برآورد می‌کنند (۹۵). اهمیت استفاده از معادلات بدون فعالیت صرفه جویی در هزینه‌ها و زمان است

که سنجش غیر آزمایشگاهی $\text{VO}_{2 \text{ max}}$ را میسر می‌سازد و هم چنین می‌توان گروه زیادی از افراد را در یک دوره‌ی زمانی کوتاه مورد سنجش قرار داد. اغلب برقراری شرایط آزمایشگاهی بسیار دشوار است (۹)، بنابراین سنجش اعتبار معادلات بدون فعالیت موجب می‌شود تا اعتبار استفاده از این آزمون‌ها فraigیر شود. بنابراین در پژوهش حاضر تلاش شده است که اعتبار معادلات بدون فعالیت را در مقایسه با دستگاه تجزیه‌ی گازهای تنفسی در برآورده $\text{VO}_{2 \text{ max}}$ در دختران فعال مشخص کند. از این رو سوالات اساسی پژوهش حاضر عبارت است از:

(۱) آیا برآورده $\text{VO}_{2 \text{ max}}$ با استفاده از معادلات بدون فعالیت ورزشی منتخب در مقایسه

با روش تجزیه‌ی گازهای تنفسی اعتبار دارد؟

(۲) کدام معادله‌ی بدون فعالیت ورزشی منتخب در برآورده $\text{VO}_{2 \text{ max}}$ از اعتبار بیشتری

برخوردار است؟

۳-۱ ضرورت و اهمیت پژوهش

آمادگی قلبی تنفسی پراهمیت ترین شاخص آمادگی جسمانی فرد به حساب می‌آید (۸).

دانشمندان علوم ورزشی نقش استقامت را در انواع رشته‌های ورزشی تشخیص داده‌اند. برای

فعالیت در هر رشته ورزشی به حداقلی از استقامت قلبی تنفسی نیاز دارد (۴)، که در این میان

$\text{VO}_{2 \text{ max}}$ شاخص ممتازی برای آمادگی قلبی تنفسی است.

$\text{VO}_{2 \text{ max}}$ به دو صورت بیشینه و زیر بیشینه توسط آزمون‌های متعددی مانند آزمون‌های

بیشینه میشل- اسپروی^۱ و سالتین- آستراند^۲ و آزمون‌های زیر بیشینه برووس^۳ و بالک^۴ اندازه گیری می‌شود که در هر دو صورت نیاز است که شخص فعالیتی را تا درجاتی از واماندگی انجام دهد. استفاده از این روش‌ها برای بیماران، مصدومین ورزشی، افرادی که مدت زیادی از تمرین دور بوده اند با مشکلاتی همراه بوده و گاهی غیر ممکن است. هم چنین اندازه گیری $\text{VO}_{2 \text{ max}}$ در تعداد افراد بالا با توجه به هزینه این آزمون از روش مستقیم، زمان بر بودن این آزمون، کمبود این دستگاه و در دسترس نبودن آن برای تمامی سطوح ورزشی در سراسر کشور، نبودن نمایندگی دستگاه جهت تعمیر و نگهداری آن و عدم توانایی تمامی باشگاه‌ها، پژوهشگران و دانشجویان در پرداخت هزینه‌های بالای این روش لزوم برآورد $\text{VO}_{2 \text{ max}}$ با استفاده روش‌های بدون فعالیت ورزشی بپردازند.

تلاش‌های زیادی برای ساختن و استاندارد کردن آزمون‌های غیر مستقیم برای اندازه گیری $\text{VO}_{2 \text{ max}}$ و نیز تهییهٔ معادلات مختلف برای گروه‌های جمعیتی گوناگون بر حسب سن، جنسیت، شرایط تمرین و ترکیب بدنی انجام شده است (۴۱). اگرچه دقیقت معادلات بدون فعالیت ورزشی کمتر از روش اندازه گیری مستقیم $\text{VO}_{2 \text{ max}}$ گزارش شده است (۳۰)، اما از آن جا که در تعیین $\text{VO}_{2 \text{ max}}$ با معادلات بدون فعالیت ورزشی، فعالیتی اجرا نمی‌شود و برای تمامی افراد به ویژه بیماران قلبی عروقی و فشار خون بالا قابل استفاده می‌باشد و هم چنین اجرای آن بسیار کم هزینه است، پژوهش حاضر در تلاش است اعتبر ۳ معادلات بدون فعالیت ورزشی منتخب در برآورد $\text{VO}_{2 \text{ max}}$ را با ارزش‌های به دست آمده از دستگاه تجزیه‌ی گازهای تنفسی مقایسه کند.

---

¹. Michel, Aspros

². Saltin, Astrand

³. Bruce

⁴. Bulke

۱-۴ اهداف پژوهش

الف) هدف کلی

هدف کلی پژوهش حاضر تعیین اعتبار^۳ معادله‌ی بدون فعالیت ورزشی منتخب در برآورد $\text{VO}_{2 \text{ max}}$ در مقایسه با روش تجزیه‌ی گازهای تنفسی در دختران فعال می‌باشد.

ب) اهداف ویژه

(۱) تعیین اعتبار معادله‌ی بدون فعالیت ورزشی بر حسب سن، جنسیت و فعالیت بدنی

اوقات فراغت در مقایسه با روش تجزیه‌ی گازهای تنفسی در دختران فعال.

(۲) تعیین اعتبار معادله‌ی بدون فعالیت ورزشی بر حسب سن، جنسیت، قد و توده‌ی

بدنی در مقایسه با روش تجزیه‌ی گازهای تنفسی در دختران فعال.

(۳) تعیین اعتبار معادله‌ی بدون فعالیت ورزشی بر حسب سن، **BMI** و میزان فعالیت

بدنی در مقایسه با روش تجزیه‌ی گازهای تنفسی در دختران فعال.

۱-۵ فرضیه‌های پژوهش

(۱) برآورد شده با معادله‌ی بدون فعالیت ورزشی بر حسب سن، جنسیت و

فعالیت بدنی اوقات فراغت در دختران فعال از اعتبار بالایی برخوردار است.

(۲) برآورد شده با معادله‌ی بدون فعالیت ورزشی بر حسب سن، جنسیت، قد و

توده‌ی بدنی در دختران فعال از اعتبار بالایی برخوردار است.

(۳) برآورد شده با معادله‌ی بدون فعالیت ورزشی بر حسب سن، **BMI** و میزان

فعالیت بدنی در دختران فعال از اعتبار بالایی برخوردار است.

۱-۶ روش شناسی پژوهش

۱-۶-۱ جامعه‌ی آماری پژوهش

جامعه‌ی آماری پژوهش را دختران دانش آموز ۱۵-۱۹ ساله‌ی هنرستان تربیت بدنی شهر تهران تشکیل می‌دهند.

۱-۶-۲ نمونه‌ی آماری پژوهش

از بین جامعه‌ی آماری پژوهش ۲۸ دختر دانش آموز به صورت نمونه گیری در دسترس به عنوان نمونه آماری پژوهش انتخاب شد.

۱-۶-۳ قلمرو پژوهش

- آزمودنی‌ها دانش آموزان دختر ۱۵-۱۹ سال بودند.

- آزمودنی‌ها دانش آموز هنرستان تربیت بدنی بودند.

۱-۷ محدودیت‌های پژوهش

- میزان انگیزش آزمودنی‌ها به هنگام سنجش $VO_{2 \text{ max}}$ در کنترل پژوهشگر نبود.

- خواب آزمودنی‌ها در شب پیش از سنجش $VO_{2 \text{ max}}$ در کنترل پژوهشگر نبود.

- تغذیه‌ی آزمودنی‌ها در ۲۴ ساعت پیش از سنجش $VO_{2 \text{ max}}$ در کنترل پژوهشگر نبود.

۱-۸ پیش فرض‌های پژوهش

- آزمودنی‌ها از سلامت کامل قلبی تنفسی برخوردار بودند.

- آزمودنی‌ها به بیماری‌های مزمن مبتلا نبودند.

- آزمودنی‌ها داروی خاصی مصرف نمی‌کردند.